

THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG CỦA CLB CỜ VUA TẠI CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC TRÊN ĐỊA BÀN QUẬN THANH KHÊ THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG

ThS. Đồng Thị Hương, ThS. Nguyễn Thái Trọng Bằng
Trường Đại học TDTT Đà Nẵng

Tóm tắt: Qua đánh giá thực trạng hoạt động tập luyện câu lạc bộ (CLB) cờ vua trong các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê, thành phố Đà Nẵng cho thấy còn nhiều hạn chế, cụ thể được thể hiện qua các kết quả phỏng vấn. Để nâng cao chất lượng hoạt động của CLB cờ vua cho đối tượng nghiên cứu, thông qua kết quả phỏng vấn đề tài đã lựa chọn và đề xuất được 6 giải pháp phát triển CLB cờ vua trong các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê những giải pháp này sẽ góp phần nâng cao chất lượng hoạt động tập luyện CLB cờ vua trong các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê.

Từ khóa: Thực trạng; cờ vua; mức độ nhận thức; giáo viên, học sinh.

Abstract: The assessment of the current status of chess club practice activities in elementary schools in Thanh Khe district, Đà Nẵng city showed many limitations, specifically reflected in the interview results. In order to improve the performance of the chess club for the research subjects, through the results of the interview selected topic and proposed 6 solutions to develop the chess club in the above primary schools. In Thanh Khe district, these solutions will contribute to improving the quality of chess club practice activities in primary schools in Thanh Khe district.

Keywords: Current status; chess; awareness level; teacher; student.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Hoạt động CLB Cờ vua hợp lý là yếu tố cộng hưởng, làm động lực thúc đẩy cho sự phát triển và hoàn thiện thể chất nhằm giúp học sinh tăng cường sức khỏe, rèn luyện phẩm chất đạo đức, ý chí và tính kiên trì đồng thời giảm thiểu các hoạt động không bổ ích của học sinh trong quá trình đào tạo. Đặc biệt từ trước đến nay tại các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê chưa có một công trình nghiên cứu khoa học nào nghiên cứu các giải pháp phát triển CLB cờ vua nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động CLB của trường tiểu học trên địa bàn quận cũng như sự phát triển sâu rộng CLB trong các trường tiểu học trên địa bàn thành phố.

Xuất phát từ nhu cầu thực tiễn, trên cơ sở phân tích ý nghĩa tầm quan trọng hoạt động của CLB tới chất lượng của học sinh, chúng tôi tiến hành nghiên cứu: *“Thực trạng hoạt động của*

câu lạc bộ cờ vua tại các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê, thành phố Đà Nẵng”

Quá trình nghiên cứu, bài viết sử dụng các phương pháp sau: Phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu; phương pháp phỏng vấn tọa đàm; phương pháp quan sát sư phạm; phương pháp điều tra xã hội học; phương pháp toán học thống kê.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

1. Thực trạng hoạt động câu lạc bộ cờ vua tại các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê

1.1. Thực trạng đội ngũ giáo viên GDTC trong các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê

Kết quả thu được trình bày ở Bảng 1.

Bảng 1. Thực trạng đội ngũ giáo viên GDTC trong các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê (n = 37)

Tổng số giáo viên tiểu học quận Thanh Khê	Trình độ						Chuyên sâu cờ vua	Thâm niên						
	Thạc sĩ		Đại học		Cao đẳng			Dưới 5 năm		5 - 10 năm		Trên 10 năm		
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
37	02	5,4	32	86,49	03	11,1	02	5,4	5	13,51	23	62,16	9	24,32

Kết quả thu được ở Bảng 1 cho thấy: Về cơ bản các giáo viên đều có kinh nghiệm trong công tác giảng dạy, có trình độ chuyên môn tốt, trong đó có 5,4% số giáo viên được đào tạo từ chuyên ngành cờ vua.

Tóm lại, đội ngũ giáo viên GDTC trong các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê đều đạt chuẩn về trình độ (tốt nghiệp Cao đẳng, Đại học trở lên). Số lượng giáo viên được đào tạo từ chuyên ngành cờ vua tuy còn ít nhưng

đều được đào tạo cơ bản từ các trường Đại học nên đều đã được trang bị những kiến thức cơ bản về nội dung của môn cờ vua và hoàn toàn có thể tham gia giảng dạy và tổ chức phát triển CLB cờ vua trong các trường học cho học sinh.

1.2. Thực trạng hoạt động tập luyện CLB cờ vua trong các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê

Kết quả thu được trình bày ở Bảng 2.

Bảng 2. Thực trạng CLB cờ vua trong các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê (n = 850)

TT	Nội dung		Kết quả		
			n	SL	%
1.	Thực trạng số lượng học sinh biết về môn cờ vua	Biết	850	759	89,29
		Không biết		91	10,71
2.	Lý do biết tới cờ vua	Internet, sách, báo, truyền thông	759	519	68,4
		Giáo viên hướng dẫn		29	3,8
		Qua bạn bè, người thân		136	17,9
		Trực tiếp xem tập luyện và thi đấu		75	9,9
3.	Thực trạng yêu thích môn cờ vua của học sinh	Có	759	577	76,02
		Không		182	23,98
4.	Thực trạng tham gia tập luyện cờ vua của học sinh	Đã tập	759	282	37,15
		Chưa tập		477	62,85
5.	Động cơ tham gia tập luyện	Yêu thích, rung động trước các phương án trí tuệ được đưa ra, sự hấp dẫn trong thi đấu cờ vua	282	144	51,06
		Lợi ích cờ vua mang lại		120	42,55
		Đáp án khác		18	6,39

6.	Thực trạng tổng thời gian tham gia tập luyện cờ vua của học sinh	Ít hơn 4 tháng	282	15	5,32
		Từ 4 đến 8 tháng		36	12,77
		Trên 8 tháng		231	81,91
7.	Thời điểm tập luyện cờ vua	Cuối tuần	282	48	17,02
		Trong giờ thể dục		36	12,77
		Sau giờ học		198	70,21
8.	Tham gia CLB cờ vua	Đã tham gia	282	66	23,4
		Chưa tham gia		216	76,60
9.	Tham gia thi đấu cờ vua	Đã tham gia	282	104	36,88
		Chưa tham gia		178	63,12

Kết quả phỏng vấn thu được ở Bảng 2 đã cho thấy đã có 89,29% số học sinh tiểu học đã biết đến môn cờ vua, trong số đó có tới 76,02% số học sinh cảm thấy yêu thích môn thể thao này. Đây là một tín hiệu tích cực trong công tác phát triển CLB cờ vua tại đây. Tuy nhiên trên thực tế chỉ có khoảng 37,15% số học sinh tiểu học đã từng tham gia tập luyện cờ vua.

Kết quả cũng cho thấy, chủ yếu học sinh ở các trường có phòng tập cờ vua và có môn học cờ vua là có học sinh tham gia CLB cờ vua và đã từng tham gia thi đấu cờ vua nhưng chỉ ở quy mô nội bộ trong trường.

Nguyên nhân, yếu tố ảnh hưởng đến hoạt động của CLB cờ vua trong các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê. Cơ sở vật chất, phòng tập, dụng cụ tập luyện môn cờ vua còn

hạn chế, công tác tổ chức tuyên truyền nâng cao nhận thức về vai trò và tác dụng của việc tập luyện cờ vua chưa được phát huy rộng rãi. Việc tổ chức học tập ngoại khóa, mở rộng các CLB cờ vua và tổ chức thi đấu cho học sinh còn thưa thớt, chỉ khi nào có giải của quận hay giải hội khỏe phù đồng mới thành lập câu lạc bộ để tham gia tập luyện và thi đấu, ít có chế độ đãi ngộ, ưu tiên với các cá nhân, tập thể có đóng góp tích cực cho CLB cờ vua. Chưa đầu tư kinh phí thỏa đáng cho các hoạt động của CLB.

1.3. Mức độ hiểu biết, quan tâm, nhận thức của học sinh và giáo viên trong các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê

Kết quả phỏng vấn thu được trình bày ở Bảng 3 và 4.

Bảng 3. Thực trạng nhận thức của học sinh trong các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê về môn cờ vua (n=759)

TT	Nội dung		Kết quả		
			n	SL	%
1.	Đánh giá về mức độ phù hợp của cờ vua với đối tượng người tập	Giành riêng cho các bạn học sinh lớp nhỏ	759	145	19,1
		Cho các em thông minh và đam mê		159	20,95
		Cho các em chỉ tập để biết		21	2,77
		Tất cả mọi đối tượng		434	57,18
2.	Đánh giá về mức độ ảnh hưởng của cờ vua đối với việc học tập của học sinh	Rất tốt	759	35	4,61
		Tốt		178	23,45
		Không ảnh hưởng		522	68,78
		Ảnh hưởng xấu		24	3,16

3.	Đánh giá về yêu cầu kinh phí trong tập luyện	Rất nhiều	759	42	5,53
		Bình thường		480	63,25
		Rất ít		105	13,83
		Không tốn kinh phí		132	17,39
4.	Thực trạng khó khăn ảnh hưởng tới việc tập luyện cờ vua của học sinh	Điều kiện cơ sở vật chất	282	103	36,52
		Thời gian		85	30,14
		Sức khỏe		43	15,25
		Khó khăn khác		51	18,09
5.	Thực trạng nguyên nhân chưa tham gia tập luyện cờ vua của học sinh	Không muốn tập	477	6	1,26
		Gia đình ngăn cấm		62	13,00
		Sức khỏe không phù hợp		269	56,39
		Không có đủ cơ sở vật chất		86	18,03
		Nguyên nhân khác		54	11,32

Qua Bảng 3 cho thấy được sự đánh giá của học sinh về mức độ phù hợp của cờ vua với đối tượng người tập có 57,18% học sinh tiểu học cho rằng cờ vua phù hợp với tất cả mọi người, không phân biệt lớn bé, trai gái, người đã biết hay chỉ mới tham gia tập chơi cờ. Đây là nhận thức rất đúng đắn, tuy nhiên vẫn còn rất nhiều ý kiến cho rằng cờ vua chỉ phù hợp với các em thông minh và đam mê (20,95% học sinh).

Qua đánh giá của học sinh, chúng tôi nhận thấy lượng lớn học sinh cho rằng tập luyện cờ vua không ảnh hưởng, ảnh hưởng tốt và rất tốt, đây là nhận thức đúng, ảnh hưởng tích cực của cờ vua với học tập. Khi tập với lượng vận động

vừa phải và phù hợp sẽ làm cho tinh thần thoải mái để dễ dàng tiếp thu bài. Việc tập luyện cờ vua ảnh hưởng xấu tới học tập là một nhận thức sai. Ở đây có thể do học sinh chưa có phương pháp tập luyện đúng, lượng vận động quá sức gây mệt mỏi sâu đã làm ảnh hưởng tới giờ học.

Kết quả thu được ở Bảng 4 nhận thấy đa số giáo viên đã nhận thức được lợi ích trong tập luyện cờ vua đối với học sinh. Tuy nhiên phát huy tính tư duy sáng tạo trong hoạt động văn hoá TDTT cũng là một trong những lợi ích của môn cờ vua mang lại cho người tập nhưng chỉ có 24,32% giáo viên đồng ý với tác dụng trên.

Bảng 4. Thực trạng nhận thức của giáo viên về môn cờ vua (n = 37)

TT	Nội dung	Kết quả	
		SL	%
1	Nhận thức về lợi ích của việc tham gia tập luyện môn cờ vua đối với học sinh	Phát triển trí tuệ và tinh thần người tập một cách nhanh chóng	16 43,24
		Bồi dưỡng tính tự lập, nhẫn nại, kiên định, ngoan cường, ý chí quyết chiến quyết thắng	21 56,76
		Bồi dưỡng tinh thần kể cả cá nhân và tập thể, ý thức tổ chức kỷ luật	17 45,95
		Phát huy tính tư duy sáng tạo trong mọi hoạt động	9 24,32
2	Quan điểm về việc phát triển CLB cờ vua trong các trường tiểu học	Cần thiết	28 75,68
		Không cần thiết	8 21,62

3	Đánh giá về mức độ cần thiết của việc đưa cờ vua vào chương trình môn học GDTC	Rất cần thiết	5	13,51
		Cần thiết	20	54,05
		Không cần thiết	12	32,43

Như vậy, nhìn chung, đội ngũ giáo viên các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê đa phần đã có nhận thức đúng đắn và tích cực đối

với những lợi ích của việc phát triển CLB cờ vua trong các trường tiểu học trên địa bàn.

Bảng 5. Kết quả phỏng vấn mức độ ưu tiên đề xuất các giải pháp phát triển CLB cờ vua trong các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê (n=37)

TT	Giải pháp	Rất cần thiết		Cần thiết		Không cần thiết		Tổng điểm
		SL	Điểm	SL	Điểm	SL	Điểm	
1	Đầu tư cơ sở vật chất, phòng tập, dụng cụ tập luyện môn cờ vua	37	74	0	0	0	0	74
2	Đưa cờ vua vào chương trình GDTC của nhà trường	35	70	2	2	0	0	72
3	Đổi mới phương pháp giảng dạy phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi học sinh	13	26	6	6	18	0	32
4	Tổ chức tuyên truyền nâng cao nhận thức về vai trò và tác dụng của việc tập luyện cờ vua	34	68	3	3	0	0	71
5	Tổ chức học tập ngoại khóa, mở rộng các câu lạc bộ cờ vua và tổ chức thi đấu cho học sinh	32	64	5	5	0	0	69
6	Có chế độ đãi ngộ, ưu tiên với các cá nhân, tập thể có đóng góp tích cực cho CLB cờ vua	29	58	8	8	0	0	66
7	Đầu tư kinh phí cho các hoạt động	31	62	6	6	0	0	68
8	Khuyến khích các gia đình tạo điều kiện cho con em mình tham gia tập luyện TDTT	26	52	8	8	3	0	60
9	Giảng dạy kết hợp với hoạt động vui chơi giải trí và thể thao	13	26	24	24	1	0	50
10	Nhà trường sắp xếp chương trình học tập cho phù hợp nhằm đảm bảo thời gian cho học sinh tập luyện cờ vua	18	36	16	16	3	0	52

Chú giải: Số điểm theo mức độ cần thiết: Rất cần thiết: 2 điểm; Cần thiết: 1 điểm; Không cần thiết: 0 điểm.

Sau khi phỏng vấn bài viết đã lựa chọn được 6 giải pháp mà các chuyên gia và các cán bộ, giáo viên cho là cần thiết nhất đó là:

1. Đầu tư cơ sở vật chất, phòng tập, dụng cụ tập luyện môn cờ vua.

2. Đưa cờ vua vào trương trình GDTC của nhà trường.

3. Tổ chức tuyên truyền nâng cao nhận thức về vai trò và tác dụng của việc tập luyện cờ vua.

4. Tổ chức học tập ngoại khóa, mở các câu lạc bộ cờ vua và tổ chức thi đấu cho học sinh.

5. Đầu tư kinh phí cho các hoạt động.

6. Có chế độ đãi ngộ, ưu tiên với các cá nhân, tập thể có đóng góp tích cực cho phong trào cờ vua.

KẾT LUẬN

Kết quả nghiên cứu về thực trạng hoạt động của CLB cờ vua trong các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê cho thấy: Hoạt động của CLB cờ vua trong các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê còn chưa phát triển, số lượng học sinh tham gia tập luyện cờ vua còn ít.

Trên cơ sở phân tích thực trạng và nguyên nhân, đồng thời thông qua phỏng vấn, bài viết đã lựa chọn, xây dựng và đề xuất được 06 giải pháp phát triển CLB cờ vua trong các trường tiểu học trên địa bàn quận Thanh Khê có ý nghĩa thực tiễn cao.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Đàm Quốc Chính, Nguyễn Hồng Dương, Ngô Trang Hưng, Nguyễn Mạnh Tuấn (2004), *Giáo trình Cờ vua*, Giáo trình Cao đẳng sư phạm, Nxb Đại học Sư phạm.
- [2]. Phạm Đình Bẩm (2003), *Quản lý chuyên ngành TDTT*, Nxb TDTT, Hà Nội.
- [3]. Đào Nguyên Hưng (2013), *Nghiên cứu lựa chọn giải pháp phát triển phong trào TDTT quần chúng phường Ngô Quyền thành phố Bắc Giang*, Nxb Bắc Ninh.
- [4]. Đặng Quốc Nam (2006), *Nghiên cứu các giải pháp xã hội hóa nhằm khai thác tiềm năng để phát triển TDTT quần chúng ở thành phố Đà Nẵng*, Nxb Hà Nội.
- [5]. Phạm Trọng Thanh, Trần Đồng Lâm, Nguyễn Kim Minh, Vũ Ngọc Hải (1990), *Nghiên cứu xác định một số phương pháp cải tiến chương trình môn học TD trong các cấp GD ở trường PTCS cấp I và II*. Báo cáo kết quả nghiên cứu đề tài 88 - 80 - 45, Hà Nội.
- [6]. Vụ THPT - Bộ GD&ĐT (1992), *Phân phối chương trình môn TD Tiểu học, THCS, THPT*.